

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 630/2017-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika v konaní o prijatej sťažnosti obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o., Račianska 96, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Lukačka s. r. o., Tehelná 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Lukačka, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

3. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o., trovy právneho zastúpenia v sume 468,51 € (slovom štyristošesťdesiatosem eur a päťdesiatjeden centov) na účet jej právneho zástupcu Lukačka s. r. o., Tehelná 25, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Uznesením č. k. III. ÚS 630/2017-21 z 10. októbra 2017 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o., Račianska 96, Bratislava (ďalej aj „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 a zároveň odložil vykonateľnosť tohto uznesenia.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh, ako aj z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 49 Er 1646/2013 vyplýva, že obchodná spoločnosť 3PSTAV s. r. o. ako oprávnený (ďalej len „pôvodný oprávnený“) sa návrhom podaným 17. júna 2013 domáhala po zmene súdneho exekútora u súdnej exekútorky JUDr. Denisy Regináčovej Mihalovej (ďalej len „súdna exekútorka“) vymoženía pohľadávky proti sťažovateľke ako povinnému v sume 142 000 € s príslušenstvom. Exekučným titulom bol právoplatný a vykonateľný platobný rozkaz okresného súdu č. k. 34 Rob 83/2013-19 z 30. mája 2013, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť 142 200 € s 9,75 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 4. mája 2013 do zaplattenia a nahradiť trovy konania vo výške zaplatteného súdneho poplatku

8 532 € (ďalej len „pohľadávka“). Okresný súd vydal 18. júna 2013 poverenie na vykonanie exekúcie, vec bola vedená u súdnej exekútorke pod sp. zn. EX 914/2013.

3. Zmluvou o postúpení pohľadávky z 27. decembra 2013 postúpil pohľadávku pôvodný oprávnený ako postupca spoločnosti PERSPEKTIVA Znojmo s. r. o. ako postupníkovi za odplatu 72 875 €, splatnú pri podpise zmluvy. Spoločnosť PERSPEKTIVA Znojmo s. r. o. bola spoločníkom v spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o. Podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku požiadal postupník o zastavenie exekúcie, pretože nemal záujem na zexekvovaní svojej dcérskej spoločnosti. Návrh na zastavenie exekúcie bol súdnej exekútorke doručený 7. apríla 2014. Súdna exekútorka na základe tejto žiadosti podala 19. júna 2014 na okresnom súde návrh z 15. júna 2014 na zmenu účastníkov exekučného konania na strane oprávneného a na zastavenie exekúcie s tým, že vyčíslila trovy exekúcie súdneho exekútora (pozostávajúce z odmeny, náhrady hotových výdavkov a dane z pridanej hodnoty) vo výške 68,88 €. Ešte predtým ako okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie, postúpila pohľadávku spoločnosť PERSPEKTIVA Znojmo s. r. o. ako postupca zmluvou z 19. mája 2014 spoločnosti MMPT a. s. ako postupníkovi. Táto spoločnosť listom z 27. januára 2015 oznámila postúpenie pohľadávky súdnej exekútorke s tým, že na ňu prešli i práva a povinnosti oprávneného v exekučnom konaní a oznámila súdnej exekútorke, že pohľadávka jej bola uhradená čo sa týka istiny aj súdneho poplatku za žalobu, a preto navrhla exekúciu zastaviť.

4. Súdna exekútorka po doručení tohto podania spoločnosťou MMPT a. s. a zároveň ešte pred tým, ako okresný súd rozhodol o skoršom návrhu na zmenu v osobe oprávneného a na zastavenie exekúcie, doručila 11. februára 2015 okresnému súdu návrh na zmenu oprávneného na spoločnosť MMPT a. s., ako aj návrh na čiastočné zastavenie exekučného konania, čo sa týka vymáhaného nároku, a zároveň požiadala o pokračovanie v exekučnom konaní, čo sa týka trov exekúcie súdneho exekútora. Súdna exekútorka tento návrh odôvodnila tým, že pohľadávka týkajúca sa istiny a súdneho poplatku za žalobu bola uhradená a nový oprávnený požiadal o zastavenie exekúcie. Zároveň súdna exekútorka žiadala, aby jej okresný súd v prípade, ak bude toho názoru, že exekúcia má byť zastavená ako celok, priznal odmenu podľa § 16 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého ak súdny exekútor pri exekúcii na peňažné plnenie vymôže časť pohľadávky pred jeho vylúčením z vykonávania exekúcie alebo pred jej zastavením, pri určovaní jeho odmeny sa postupuje podľa § 5 vyhlášky s tým, že základom na určenie tejto odmeny je výška vymoženej pohľadávky, t. j. aby priznal súdnej exekútorke okrem náhrady hotových výdavkov tak, ako boli vyčíslené v podaní z 15. júna 2014 (24,20 € + 4,84 €), aj odmenu súdneho exekútora z vymoženej pohľadávky. Odmenu, ktorú žiadala súdna exekútorka priznať podľa § 5 vyhlášky vyčísliť sumou 30 146,50 € a daň z pridanej hodnoty sumou 6 029,30 €, ktorá zodpovedá 20 % zo súčtu sťažovateľkou uhradenej istiny pohľadávky a súdneho poplatku za žalobu (142 200 € + 8 532 €). Ďalej súdna exekútorka uviedla, že pokiaľ by okresný súd bol toho názoru, že exekúcia má byť zastavená ako celok a súdnej exekútorke má patriť okrem náhrady hotových výdavkov iba odmena ako pri upustení od vykonania exekúcie, i v takom prípade je potrebné vychádzať zo sťažovateľkou uhradenej sumy a vyčísliť i túto odmenu.

5. Uznesením č. k. 49 Er 1646/2013-181 z 12. augusta 2015 okresný súd pripustil zmenu účastníka konania na strane oprávneného z pôvodného oprávneného na spoločnosť MMPT a. s.

6. Uznesením č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017 okresný súd exekúciu zastavil a rozhodol o trovách exekúcie. Zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že 7. apríla 2014 oprávnený doručil súdnej exekútorke návrh na zastavenie exekúcie a pretože exekučné konanie je konaním návrhovým a ovládaným dispozičnou zásadou, exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku. Pokiaľ súdna exekútorka návrhom doručeným 11. februára 2015 navrhla zastaviť exekučné konanie iba čiastočne, o tomto návrhu už nerozhodoval, pretože exekúciu zastavil ako celok. Druhým výrokom rovnakého uznesenia zaviazal oprávneného MMPT a. s. uhradiť súdnej exekútorke trovy exekúcie vo výške 68,88 €. Tento výrok odôvodnil poukazom na § 200 ods. 1 a 5, § 196, § 203 Exekučného poriadku a § 3, § 14 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1 vyhlášky. Okresný súd vychádzal z toho, že ak je exekúcia zastavená, a to zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). V prípade zastavenia exekúcie

patrí súdnemu exekútorovi okrem náhrady hotových výdavkov odmena, ktorá sa určuje paušálnou sumou za jednotlivé úkony exekučnej činnosti, najmenej vo výške 33,19 € (§ 14 ods. 1 a 2 vyhlášky). Súdnej exekútorke priznané trovy exekúcie v celkovej sume 68,88 € pozostávali z odmeny 33,20 €, náhrady hotových výdavkov (poštovné) 24,20 € a dane z pridanej hodnoty.

7. Uznesenie okresného súdu č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017 nadobudlo v oboch výrokoch právoplatnosť 20. februára 2017. Doručené bolo právnenému zástupcovi oprávneného MMPT a. s. elektronicky 17. februára 2017, sťažovateľke poštou 20. februára 2017 a súdnej exekútorke elektronicky 16. februára 2017.

8. Súdna exekútorka doručila okresnému súdu 23. marca 2017 podanie, v ktorom uviedla, že po tom, čo jej bolo doručené 16. februára 2017 uznesenie okresného súdu č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, žiada „o vydanie uznesenia, ktorým súd rozhodne o nároku súdneho exekútora podľa § 16 ods. 2 vyhlášky“. Túto žiadosť odôvodnila súdna exekútorka tým, že okresný súd rozhodoval o trovách exekúcie súdneho exekútora na základe návrhu na zastavenie exekúcie, ktorý mu bol doručený 19. júna 2014, a o zastavení exekúcie rozhodol na základe návrhu, ktorý mu bol doručený 11. februára 2015. Súdna exekútorka sa dozvedela o úhrade vymáhanej sumy sťažovateľkou oprávnenému MMPT a. s. až 27. januára 2015. Okresný súd mal o trovách exekúcie súdnej exekútorke rozhodnúť na základe jej návrhu doručeného súdu 11. februára 2015, ktorý mal k dispozícii a z ktorého bolo zrejmé, že sťažovateľka uhradila oprávnenému MMPT a. s. istinu a súdny poplatok za žalobu. Súdna exekútorka mala preto nárok na odmenu vypočítanú v zmysle § 16 ods. 2 a § 5 vyhlášky zo základu, ktorým je výška vymoženej pohľadávky, a postup okresného súdu bol nesprávny aj s ohľadom na rozhodovaciu prax (Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 4 MCo 14/2005 z 28. februára 2007).

9. Okresný súd uznesením sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 priznal súdnej exekútorke odmenu podľa § 5 ods. 1 vyhlášky v spojení s § 16 ods. 2 vyhlášky v sume 36 175,80 €, na ktorej zaplataenie zaviazal sťažovateľku. V odôvodnení uviedol, že „dňa

06. 02. 2017 rozhodol tunajší súd uznesením 49 Er/1646/2013 o zastavení exekúcie a priznal súdnej exekútorke JUDr. Denise Regináčovej Mihalovej trovy exekúcie vo výške 68,88 Eur avšak nerozhodol o odmene podľa ust. § 5 ods. 1 v spojení s ust. § 16 ods. 2 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Dňa 23.03.2017 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora na vydanie rozhodnutia podľa ust. § 16 ods. 2 zák. č. 288/1995 Z. z. vyhlášky o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Súd z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise ako aj v spise súdneho exekútora Ex 914/2013 zistil, že povinný dňa 22. 05. 2014 (čl. 162 súdneho spisu) uhradil oprávnenému pohľadávku vymáhanú v exekučnom konaní v plnej výške a podľa ust. § 5 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. má súdny exekútor nárok na odmenu z vymoženej pohľadávky. Podľa § 5 ods. 1 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. odmena súdneho exekútora je 20% zo základu na jej určenie, najmenej však 33,19 eura a najviac 33 193,92 eura. Podľa ust. § 16 ods. 2 vyhlášky č. 288/1995 Z. z. ak súdny exekútor pri exekúcii na peňažné plnenie vymôže časť pohľadávky pred jeho vylúčením z vykonávania exekúcie alebo pred jej zastavením, pri určovaní jeho odmeny sa postupuje podľa § 5 s tým, že základom na určenie tejto odmeny je výška vymoženej pohľadávky. Odmena súdneho exekútora podľa vyhlášky č. 288/1995 Z. z. pozostáva z vymoženej istiny a súdneho poplatku (142 200 Eur + 8 532 Eur) podľa ust. § 5 ods. 1 vyhl. č. 288/1995 Z. z. je odmena 36 175,80 Eur (z toho DPH 6 029,30 Eur).“ Pokiaľ zaviazal na zaplatenie odmeny súdnej exekútorke sťažovateľku ako povinného, vychádzal z § 196, § 197 Exekučného poriadku, v zmysle ktorých náklady exekúcie uhrádza povinný. Procesne okresný súd vydanie uznesenia odôvodnil poukazom na ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) upravujúce vydanie doplňujúceho rozsudku, ktoré sa použijú i na uznesenie (§ 225 ods. 1, 2, 3, § 234 ods. 2 CSP) a v závere odôvodnenia konštatoval, že „vzhľadom na vyššie uvedené, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, priznal odmenu z vymoženej pohľadávky súdnemu exekútorovi vo výške 36 175,80 Eur a na úhradu zaviazal povinného“.

10. Uznesenie sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 nadobudlo právoplatnosť
11. mája 2017.

11. Sťažovateľka v sťažnosti na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 poukázala na to, že postup súdnej exekútorke pri uplatňovaní si nároku na náhradu trov exekučného konania je v rozpore s Exekučným poriadkom, ako aj vyhláškou, vymyká sa princípu účelnosti a nevyhnutnosti nákladov na náhradu trov exekučného konania. Sťažovateľka tvrdila, že v obdobných situáciách, keď príde k zastaveniu exekučného konania na návrh oprávneného po dobrovoľnom splnení pohľadávky povinného, nepovažuje sa v súdnej praxi táto úhrada za vymoženie zo strany súdneho exekútora, a to ani vtedy ak k úhrade došlo formálne ešte počas exekučného konania, teda pred právoplatným rozhodnutím o jeho zastavení. Poukázala na to, že v jej prípade došlo k úhrade pohľadávky v čase, keď už bol podaný návrh na zastavenie exekúcie, a teda exekútorka ani nemohla vykonávať ďalšie úkony na vymoženie sumy.

12. Sťažovateľka ďalej citovala § 4 ods. 1, ako aj § 14 ods. 1 a 2 vyhlášky a uviedla, že je toho názoru, že „... ak dôjde k zastaveniu exekúcie, určenie trov exekúcie podlieha inému režimu ako pri ukončení exekučného konania upustením alebo vymožením. Predovšetkým sa v takomto prípade odmena súdneho exekútora určuje odlišne ako pri výpočte odmeny v zmysle § 4 a § 5 vyhlášky. Ak teda súd exekúciu zastaví, výpočet odmeny súdneho exekútora sa spravuje iba ust. 14 a § 15 vyhlášky. V takomto prípade sa teda odmena vypočíta len za úkony exekučnej činnosti, ktoré sú taxatívne vymenované v § 15 ods. 1 vyhlášky, pričom za každý takýto úkon prináleží súdnemu exekútorovi odmena vo výške 3,32 Eur. Ustanovenie § 5 vyhlášky, zmysle ktorého sa vypočíta odmena exekútora vo výške 20 % z vymoženej sumy sa v takomto prípade vôbec neaplikuj, pretože k žiadnemu vymoženiu zo strany súdneho exekútora nedošlo, keďže povinný uhradil pohľadávku dobrovoľne a navyše priamo oprávnenému.“.

13. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala i na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 16/2005 (35/2006 ZSP), z ktorého vyplýva, že v zmysle § 4 ods. 1 vyhlášky je základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie zásadne výška vymáhanej pohľadávky.

To však neplatí v prípadoch, v ktorých § 6 a § 14 až § 16 vyhlášky určujú inak. „Inak“ (odlišne než v § 4 ods. 1 vyhlášky) upravuje určenie odmeny súdneho exekútora § 14 ods. 1 vyhlášky aj v prípade, že súd zastaví exekúciu – odmena súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti sa vtedy neurčuje podľa výšky vymáhanej pohľadávky.

14. Sťažovateľka upriamila pozornosť ústavného súdu i na to, že na okresnom súde prebiehajú ďalšie tri exekučné konania (sp. zn. 35 Er 1647/2013, sp. zn. 39 Er 1648/2013 a sp. zn. 39 Er 1649/2013) u rovnakej súdnej exekútorke a s rovnakým priebehom, v ktorých je sťažovateľka, resp. spoločnosť SLOVAK SOLAR ENERGY II, s. r. o., povinným. Vo všetkých týchto konaniach boli súdnej exekútorke priznané trovy exekúcie podľa § 14 ods. 1, 2 v spojení s § 15 ods. 1 a § 22 ods. 1 vyhlášky, na uhradenie ktorých bola v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku zaviazaná spoločnosť MMPT a. s., teda oprávnený. Súdna exekútorke sa v týchto konaniach proti výroku o zastavení exekúcie, ako aj proti výroku o priznaní trov odvolala a žiadala o priznanie odmeny vo výške 20 % z vymáhanej sumy v zmysle § 16 ods. 2 vyhlášky v spojení s § 5 ods. 1 vyhlášky. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu ešte o odvolaniach súdnej exekútorke nebolo rozhodnuté.

15. V nadväznosti na uvedené je sťažovateľka toho názoru, že okresný súd porušil jej základné právo na súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, rozhodol v rozpore so zákonom, rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a jeho konanie nesie znaky arbitrárnosti. Vzhľadom na to, že v napadnutom uznesení sa okresný súd *„odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe a porušil tak princíp právnej istoty sťažovateľa a vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade navyše absentuje akékoľvek zdôvodnenie tohto odklonu, máme za to, že postup súdu prvej inštancie pri vydaní a odôvodnení Uznesenia splňa všetky náležitosti toho, že ide o postup, ktorý nesie výrazné prvky arbitrárnosti a je protiústavný“*.

16. V závere sťažnosti sťažovateľka zdôraznila, že pohľadávka, ktorá bola predmetom exekučného konania, nebola reálna, išlo o fiktívne vytvorenú pohľadávku, ktorá vznikla účelovo s cieľom bývalého konateľa sťažovateľky obohatiť sa. Navyše, pohľadávka

vznikla v dôsledku takého jeho konania, ktoré nemalo vôbec spôsobiť právne účinky, keďže valné zhromaždenie, na základe ktorého ustanovil seba ako jedinú osobu konajúcu za sťažovateľku, bolo súdom vyhlásené za neplatné. Napriek tomu sa však spoločnosť PERSPEKTIVA Znojmo s. r. o. rozhodla túto pohľadávku odkúpiť, aby neprišlo k vyhláseniu konkurzu, resp. k likvidácii sťažovateľky. V exekučnom konaní preto spočiatku vystupovala ako oprávnený subjekt materská spoločnosť PERSPEKTIVA Znojmo s. r. o. proti sťažovateľke, svojej dcérskej spoločnosti, ako povinnému. Takisto spoločnosť MMPT a. s., na ktorú bola následne pohľadávka prevedená, bola a je spriaznenou voči spoločnosti PERSPEKTIVA Znojmo s. r. o. Z tohto dôvodu sťažovateľka ako povinný ani nemusela predmetnú pohľadávku v exekučnom konaní uhradiť, oprávnený mohol podať výlučne návrh na zastavenie exekúcie. Skutočnosť, že pohľadávka bola napokon dobrovoľne uhradená, bola iba výsledkom dohody medzi spriaznenými spoločnosťami (ktoré majú v riadiacej štruktúre rovnaké osoby), keďže tento postup bol pre obe spoločnosti z účtovno-daňového hľadiska výhodnejší. Aj v súvislosti s uvedeným je zrejmé, že súdna exekútorka sa nijakým spôsobom nepričinila a ani sa nemohla pričiniť k vymoženiu pohľadávky, o účelnosti a nevyhnutnosti vyčíslených trov exekúcie ani nehovoriac.

17. Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, toto rozhodnutie zrušil a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia.

18. Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. 1 SprV 779/2017 z 31. októbra 2017, v ktorom uviedol, že okresný súd sa pri svojom rozhodovaní opieral o vykonané dôkazy, rozhodol v súlade s platnými právnymi predpismi, a preto sťažnosť nie je opodstatnená. Súčasne vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

19. Sťažovateľka vo vyjadrení z 22. novembra 2017 k stanovisku predsedu okresného súdu zhrnula dôvody sťažnosti, zdôraznila, že sa pridrižiava doterajšej

argumentácie. Zároveň predložila ústavnému súdu uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 15 CoE 39/2017 z 27. júla 2017, ktorým rozhodol o odvolaní súdnej exekútorky proti uzneseniu okresného súdu č. k. 35 Er 1647/2013-195 zo 16. júla 2015 (vydanému v jednej z obdobných vecí, na ktoré sťažovateľka poukazovala už v sťažnosti), a to tak, že odvolanie odmietol, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Sťažovateľka zdôraznila, že v právnom štáte nie je prípustné, aby v totožných konaniach rozhodovali všeobecné súdy rôzne, pretože takáto situácia je v rozpore s princípom právnej istoty. Sťažovateľka ďalej poukázala i na to, že okresný súd v uznesení, ktorým exekúciu zastavil, rozhodol i o trovách exekúcie, a teda vyčerpал predmet prejednávanej veci. Z tohto dôvodu už nebol následne okresný súd oprávnený vydať akékoľvek doplňujúce uznesenie a opätovne rozhodovať o trovách exekúcie. Predpokladom vydania doplňujúceho rozhodnutia totiž je, že v doplňovanom rozhodnutí nebolo rozhodnuté o niektorej časti predmetu konania. Navyše, postup okresného súdu je i v rozpore s § 237 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlási. Okresný súd preto nemal ani právomoc napadnuté uznesenie vydať. V závere vyjadrenia sťažovateľka poukázala s ohľadom na výšku priznanej odmeny súdnej exekútorky znova na to, že táto je v hrubom rozpore s princípom účelnosti a nevyhnutnosti nákladov na náhradu trov exekučného konania, keď sťažovateľka pohľadávku splnila dobrovoľne. Aj sťažovateľka vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

20. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustil podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

21. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

22. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

23. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

24. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

25. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

26. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

27. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť a účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom. Ústavný súd hodnotí, či v konkrétnej veci uskutočnený výklad právnej normy je ústavne udržateľný, t. j. či nie je arbitrárny (svojvoľný) alebo zjavne neodôvodnený. Rovnako tak ústavný súd nezosúladňuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014). Ústavný súd zdôrazňuje, že nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri

výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

28. Ústavný súd konštatoval už i to, že skutkové závery všeobecného súdu môžu byť predmetom jeho preskúmania iba vtedy, ak by z nich vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov

29. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06) každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma.

30. Z pohľadu ústavnoprávneho teda treba určiť povahu prípadov, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd. V konaní o ústavnej sťažnosti možno za také považovať prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých

sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva (m. m. I. ÚS 331/09, I. ÚS 316/2011). Inými slovami, v prípadoch posudzovania individuálnych sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je úlohou ústavného súdu preskúmavať príslušné právne predpisy a prax *in abstracto*, ale obmedziť sa, nakoľko je to len možné, na posúdenie konkrétneho prípadu na účely zistenia, či spôsob, akým boli uvedené predpisy aplikované alebo sa dotkli sťažovateľa, viedol k porušeniu ústavy a príslušných medzinárodných zmlúv.

31. Ako z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 49 Er 1646/2013 vyplýva, uznesením č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017 okresný súd rozhodol (okrem iného) o trovách exekúcie, a to tak, že zaviazal oprávneného MMPT a. s. uhradiť súdnej exekútorke trovy exekúcie vo výške 68,88 € a priznané trovy exekúcie pozostávali z odmeny 33,20 €, náhrady hotových výdavkov (poštovné) 24,20 € a dane z pridanej hodnoty. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. februára 2017 a súdnej exekútorke bolo doručené 16. februára 2017. Súdna exekútorka doručila návrh na vydanie uznesenia, ktorým súd rozhodne o nároku súdneho exekútora podľa § 16 ods. 2 vyhlášky okresnému súdu 23. marca 2017.

32. Podľa § 226 CSP právoplatnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia.

Podľa § 238 ods. 1 CSP doručené uznesenie, ktoré nemožno napadnúť odvolaním alebo sťažnosťou, je právoplatné.

Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

Podľa § 225 ods. 1 CSP ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu.

Podľa § 225 ods. 2 CSP doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne.

Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

33. Ako z hypotézy normy obsiahnutej v § 225 ods. 1 CSP vyplýva, základným predpokladom vydania doplňujúceho uznesenia je, že súd v doplňovanom rozhodnutí nerozhodol o niektorej časti predmetu konania a strana navrhla doplnenie rozhodnutia do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktoré navrhuje doplniť; súd môže bez návrhu doplňujúcim rozhodnutím doplniť rozhodnutie iba do momentu nadobudnutia jeho právoplatnosti.

34. V prípade sťažovateľky však okresný súd o trovách exekúcie súdnej exekútorke už prv v celom rozsahu rozhodol, a to uznesením č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017. Nadobudnutím právoplatnosti výroku tohto uznesenia o náhrade trov súdnej exekútorke sa toto rozhodnutie stalo záväzným a zásadne nezmeniteľným (§ 226 CSP), v dôsledku čoho o trovách exekúcie súdnej exekútorke (jej odmene) nebolo možné rozhodovať znova (§ 230 CSP). Prekážka právoplatne rozhodnutej veci je jednou zo základných záruk právnej istoty ako súčasťou požiadaviek materiálneho právneho štátu.

35. Navyše, ako sa zo skutočností a tvrdení samotnej súdnej exekútorke javí, ak jej uznesenie č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017 bolo doručené 16. februára 2017 a súdna exekútorke doručila návrh na vydanie doplňujúceho uznesenia okresnému súdu 23. marca 2017, splnená nebola ani podmienka podania návrhu v lehote stanovenej v § 225 ods. 1 CSP. Pritom ak uznesenie č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017 nadobudlo právoplatnosť 20. februára 2017 a doplňujúce uznesenie bolo vydané 13. apríla 2017, neboli splnené podmienky ani na jeho doplnenie súdom bez návrhu, pretože takto môže súd postupovať iba vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré právoplatnosť ešte nenadobudlo.

36. Ústavne neudržateľným a nekonzistentným sa potom javí opačný záver okresného súdu, ktorý považoval podmienky stanovené v hypotéze normy obsiahnutej v § 225 ods. 1 CSP za naplnené a umožňujúce napadnuté rozhodnutie vydať.

37. Pretože každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy (v tomto prípade podľa § 225 ods. 2 druhej vety CSP, upravujúceho zamietnutie návrhu na vydanie doplňujúceho uznesenia) a k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma, pokiaľ okresný súd napriek uvedenému považoval podmienky na vydanie doplňujúceho uznesenia za splnené, aplikoval jednoduché právo spôsobom, ktorý má za následok porušenie základných práv a slobôd. Vzhľadom na nastavenie požiadaviek práva na spravodlivý proces napadnuté uznesenie okresného súdu s poukazom na uvedené dôvody neobstojí, pretože postup okresného súdu nie je zlučiteľný s ústavou a je preto z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný.

38. S ohľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.

39. Ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, rozhodnutie, ktorým bolo porušené základné právo, zruší v rozsahu, v ktorom toto rozhodnutie porušilo základné právo (§ 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a v tomto rozsahu vec vráti na ďalšie konanie [§ 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde]. V danom prípade na ochranu základného práva sťažovateľky bolo potrebné napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

40. V ďalšom konaní je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde). Okresný súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 56 ods. 7 zákona o ústavnom súde; bod 2 výroku nálezu).

41. Úlohou okresného súdu bude rozhodnúť o žiadosti súdnej exekútorke, ktorá mu bola doručená 23. marca 2017 a ktorá je svojím obsahom návrhom na vydanie doplňujúceho uznesenia, a to so zohľadnením účinkov právoplatnosti svojho uznesenia č. k. 49 Er 1646/2013-232 zo 6. februára 2017, ktorým bolo už trovách exekúcie súdnej exekútorke rozhodnuté. Posúdi i včasnosť podania návrhu súdnej exekútorke na vydanie doplňujúceho uznesenia, rešpektujúc závery ústavného súdu obsiahnuté v tomto náleze.

42. Ústavný súd sťažovateľke napokon priznal náhradu za tri úkony právnej služby [prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti 11. júla 2017 a stanovisko k vyjadreniu z 22. novembra 2017 podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov]. Základná sadzba za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu 8,84 €. Celkovo trovy právneho zastúpenia sťažovateľky tak predstavujú sumu 468,51 €.

43. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde; bod 3 výroku nálezu).

44. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2018